

Сборник съдебна практика

РЕШЕНИЕ НА СЪДА (първи състав)

19 декември 2018 година *

„Преюдициално запитване — Земеделие — Регламент (ЕО) № 510/2006 — Член 4, параграф 2, буква д) — Регламент (ЕС) № 1151/2012 — Член 7, параграф 1, буква д) — Закрила на географски указания и наименования за произход — Заявка за промяна в спецификацията — Шунка с произход от района на Шварцвалд, Германия („Schwarzwälder Schinken“) — Клаузи за опаковане в района на производството — Приложимост на Регламент (ЕО) № 510/2006 или на Регламент (ЕС) № 1151/2012“

По дело C-367/17

с предмет преюдициално запитване, отправено на основание член 267 ДФЕС от Bundespatentgericht (Федерален патентен съд, Германия) с акт от 18 май 2017 г., постъпил в Съда на 13 юни 2017 г., в рамките на производство по дело

S

срещу

ЕА,

ЕВ,

ЕС,

СЪДЪТ (първи състав),

състоящ се от: R. Silva de Lapuerta, заместник-председател, изпълняваща функцията на председател на първи състав, J.-C. Bonichot, Ал. Арабаджиев, С.Г. Fernlund и S. Rodin (докладчик), съдии,

генерален адвокат: Н. Saugmandsgaard Øe,

секретар: С. Strömholm, администратор,

предвид изложеното в писмената фаза на производството и в съдебното заседание от 17 май 2018 г.,

като има предвид становищата, представени:

- за S, от J. Schwarze и U. Gruler, Rechtsanwalt,
- за ЕС, от К. Sandberg и V. Schoene, Rechtsanwältin,

* Език на производството: немски.

- за австрийското правителство, от G. Eberhard, в качеството на представител,
- за Европейската комисия, от V. Eggers, V. Hofstätter, I. Naglis и D. Bianchi, в качеството на представители,

предвид решението, взето след изслушване на генералния адвокат, делото да бъде разгледано без представяне на заключение,

постанови настоящото

Решение

- 1 Преюдициалното запитване се отнася до тълкуването на Регламент (ЕО) № 510/2006 на Съвета от 20 март 2006 година относно закрилата на географски указания и наименования за произход на земеделски продукти и храни (ОВ L 93, 2006 г., стр. 12; Специално издание на български език, 2007 г., глава 3, том 71, стр. 114) и на Регламент (ЕС) № 1151/2012 на Европейския парламент и на Съвета от 21 ноември 2012 година относно схемите за качество на селскостопанските продукти и храни (ОВ L 343, 2012 г., стр. 1).
- 2 Запитването е отправено в рамките на правен спор, страни по който са асоциацията S и ЕА, ЕВ и ЕС по повод на решение, с което Deutsches Patent- und Markenamt (Германско патентно ведомство, наричано по-нататък „DPMA“) отхвърля заявката на S за промяна в спецификацията на защитеното географско указание (наричано по-нататък „ЗГУ“) „Schwarzwälder Schinken“ (шварцвалдска шунка), доколкото посочената промяна се отнася до указанията относно рязането и опаковането.

Правна уредба

- 3 Член 4, параграф 2, буква д) от Регламент № 510/2006 предвижда:

„Продуктовата спецификация включва поне:

[...]

д) описание на метода на получаване на земеделския или хранителен продукт и, ако това е приложимо, автентичните и неизменни местни методи, както и информацията относно опаковането, ако групата, която подава заявка по смисъла на член 5, параграф 1, [установи и обоснове], че опаковането трябва да се извършва в определения географски район, за да се [запази качеството или да се гарантира произходът, или да се осигури] контрол“.

- 4 Член 5, параграф 1, първа и втора алинея от посочения регламент, гласи:

„Само група има право да кандидатства за регистрация.

За целите на настоящия регламент „група“ означава всяка асоциация, независимо от правната ѝ форма или състав, на производители или преработватели, които работят със същия земеделски или хранителен продукт. Други заинтересовани лица могат да членуват в групата. Физическо или юридическо лице може да се третира като група в съответствие с подробните правила по [...] член 16, буква в)“.

- 5 Член 8 от Регламент (ЕО) № 1898/2006 на Комисията от 14 декември 2006 година за определяне на подробни правила за прилагане на Регламент (ЕО) № 510/2006 (ОВ L 369, 2006 г., стр. 1; Специално издание на български език, 2007 г., глава 3, том 80, стр. 214) гласи.

„Когато групата заявител определя в продуктова спецификация, че опаковането на земеделския или хранителния продукт, посочено в член 4, параграф 2, буква д) от Регламент (ЕО) № 510/2006, трябва да се извършва в определения географски район, трябва да бъде предоставена обосновка по отношение на продукта за такива ограничения на свободното движение на стоки и на свободата на предоставяне на услуги“.

- 6 Считано от 3 януари 2013 г., Регламент № 510/2006 е отменен и заменен с Регламент № 1151/2012.

- 7 Член 7, параграф 1, буква д) от Регламент № 1151/2012 има следното съдържание:

„1. Защитено наименование за произход или [ЗГУ] трябва да съответства на спецификация, която включва поне следното:

[...]

д) описание на метода на получаване на продукта и, където е приложимо, автентичните и неизменни местни методи, както и информацията относно опаковането, ако групата, която подава заявление, реши това и представи достатъчни специфични за продукта основания, че опаковането трябва да се извършва в определения географски район, за да се [запази качеството, да се гарантира произходът или да се осигури] контролът, като се вземе предвид законодателството на Съюза, по-специално законодателството относно свободното движение на стоки и свободното предоставяне на услуги“.

Фактите по главното производство и преюдициалните въпроси

- 8 По заявка на S наименованието „Schwarzwälder Schinken“ е регистрирано като ЗГУ, считано от 25 януари 1997 г.
- 9 Със заявка от 23 март 2005 г. S иска от DPMA редица промени в спецификацията на ЗГУ „Schwarzwälder Schinken“ съгласно член 9 от Регламент (ЕИО) № 2081/92 на Съвета от 14 юли 1992 година за защита на географските указания и наименованията за произход на селскостопанските и хранителните продукти (ОВ L 208, 1992 г., стр. 1).
- 10 С оглед разглеждането на тази заявка за промяна отдела за марките № 3.2 към DPMA получава становища от специализирани и заинтересовани организации.
- 11 След получаването на посочените становища S ги взема предвид и на 13 февруари 2007 г. подава нова заявка за промяна в спецификацията, която е получена от DPMA на 15 февруари 2007 г.
- 12 Срещу посочената заявка са подадени три възражения, едното от които е от ЕС, което е представило становище по настоящото производство. ЕС е значим дистрибутор на месни продукти, който понастоящем извършва нарязването и опаковането на „Schwarzwälder Schinken“ извън района на производство.
- 13 С решение от 5 декември 2008 г. DPMA отхвърля заявката за промяна в спецификацията в частта относно указанията за нарязване и опаковане на основание, че заявката не е в съответствие с разпоредбите на Регламент № 510/2006.

- 14 S подава жалба, с която иска да се измени решението на DPMA в частта, с която се отхвърля въпросната заявка за промяна.
- 15 С решение от 13 октомври 2011 г. Bundespatentgericht (Федерален патентен съд, Германия) отменя решението на DPMA и постановява, че заявката за промяна в спецификацията е в съответствие с изискванията на Регламент № 510/2006.
- 16 ЕС обжалва това решение пред Bundesgerichtshof (Федерален върховен съд, Германия).
- 17 С определение от 3 април 2014 г. Bundesgerichtshof (Федерален върховен съд) отменя решението на запитващата юрисдикция от 13 октомври 2011 г. и ѝ връща делото за ново разглеждане.
- 18 При тези обстоятелства Bundespatentgericht (Федерален патентен съд) решава да спре производството и да постави на Съда следните преюдициални въпроси:

„1) Трябва ли решението по подадена на 15 февруари 2007 г. до компетентния национален орган — в случая [DPMA] — заявка за промяна в спецификацията на ЗГУ, в смисъл че нарязването и опаковането на продукта — в случая „Schwarzwälder Schinken“ — могат да се извършват само в района на производство, да се вземе въз основа на действащия към датата на подаването на заявката Регламент № 510/2006 или въз основа на Регламент № 1151/2012, действащ към датата на приемане на решението?

2) В случай че решението следва да се вземе въз основа на действащия понастоящем Регламент № 1151/2012:

- 1.a) Представлява ли обстоятелството, че неправилното транспортиране на продукта за целите на преработката (нарязване и опаковане) в други райони може да влоши автентичния вкус, автентичното качество и годността — от гледна точка на гарантирането на качеството на продукта — достатъчно специфично за продукта основание по смисъла на член 7, параграф 1, буква д) от Регламент 1151/2012 за това, че нарязването и опаковането могат да се извършват само в района на производство?
- 1.б) Представляват ли предвидените в спецификацията изисквания за нарязването и опаковането, които не са по-строги от действащите критерии за хигиена на храните — от гледна точка на гарантирането на качеството — достатъчно специфично за продукта основание по смисъла на член 7, параграф 1, буква д) от Регламент 1151/2012 за това, че нарязването и опаковането могат да се извършват само в района на производство?
- 2.a) Може ли по отношение на предвидено в спецификацията на ЗГУ правило, съгласно което нарязването и опаковането могат да се извършват само в района на производство, принципно да се приеме, че е налице достатъчно специфично за продукта основание по смисъла на член 7, параграф 1, буква д) от Регламент 1151/2012 поради обстоятелството, че в този случай възможните в това отношение проверки (спрямо производителите) в района на производство (член 7, параграф 1, буква ж) във връзка с член 36, параграф 3, буква а) и член 37 от Регламент 1151/2012) предлагат възможност за по-чест контрол и като цяло за по-високи гаранции отколкото проверките (за наличие на недобросъвестно използване) по смисъла на член 36, параграф 3, буква б) във връзка с член 38 от Регламент 1151/2012?
- 2.б) При отрицателен отговор на втория подвъпрос (точка 2.a):

Има ли основание за различна преценка в случаите, когато същевременно търсенето на продукта е голямо и извън региона и нарязването и опаковането му в значителна степен се извършват извън района на производство, макар и досега да не са констатирани конкретни случаи на недобросъвестно използване на ЗГУ по смисъла на член 13 от Регламент 1151/2012?

3. Може ли по отношение на предвидено в спецификацията на ЗГУ правило, съгласно което нарязването и опаковането могат да се извършват само в района на производство, принципно да се приеме, че е налице достатъчно специфично за продукта основание по смисъла на член 7, параграф 1, буква д) от Регламент 1151/2012 поради обстоятелството, че в противен случай възможността за проследяване на преработения продукт няма да е гарантирана по сигурен начин?

В това отношение от значение ли е обстоятелството, че

- а) възможността за проследяване на храни, и по-специално на храни от животински произход, трябва да бъде гарантирана съгласно член 18, параграф 1 от Регламент (ЕО) № 178/2002 на Европейския парламент и на Съвета от 28 януари 2002 година за установяване на общите принципи и изисквания на законодателството в областта на храните, за създаване на Европейски орган за безопасност на храните и за определяне на процедури относно безопасността на храните [(ОВ L 31, 2002 г., стр. 1; Специално издание на български език, 2007 г., глава 15, том 8, стр. 68)] във връзка с Регламент за изпълнение (ЕС) № 931/2011 на Комисията от 19 септември 2011 година относно изискванията за възможността за проследяване, установени с Регламент (ЕО) № 178/2002 на Европейския парламент и на Съвета относно храните от животински произход [(ОВ L 242, 2011 г., стр. 2)];
- б) възможността за проследяване на продукта трябва да бъде гарантирана посредством участието на преработвателите на продукта в частни схеми за гарантиране, които от правна страна са доброволни, но фактически са задължителни?
4. При утвърдителен отговор на една от точки 1—3 от втория въпрос:

Може ли, или е задължително в спецификация на ЗГУ да се предвиди като средство, което е по-малко ограничително в сравнение със задължителното преместване на операциите по нарязване и опаковане в района на производство, че установените извън района на производство преработватели на продукта трябва в това отношение да се подложат на контрол от страна на органите, които съгласно спецификацията са компетентни да извършват проверки в района на производство (член 7, параграф 1, буква ж) от Регламент 1152/2012)?

- 3) В случай че решението следва да бъде взето въз основа на Регламент 510/2006 (вж. първия въпрос), запитващата юрисдикция моли за отговор на поставените в точка 2 въпроси въз основа на Регламент 510/2006, и по-специално въз основа на член 4, параграф 2, буква д) във връзка с член 8 и съображение 8 от Регламент (ЕО) № [1898/2006]“.

По преюдициалните въпроси

По първия въпрос

- 19 С първия си въпрос запитващата юрисдикция иска по същество да установи дали решение по заявка за промяна в спецификация на ЗГУ като разглежданото в главното производство трябва да се урежда от член 4, параграф 2, буква д) от Регламент № 510/2006 във връзка с член 8 Регламент № 1898/2006, действащи към датата на подаването на заявката, или от член 7, параграф 1, буква д) от Регламент № 1151/2012, действащ към датата на приемане на това решение. Тъй като двете разпоредби са по същество еднакви, не е необходимо да се отговаря на първия въпрос.

По втория и третия въпрос

- 20 С втория и третия си въпрос, които следва да се разгледат заедно, запитващата юрисдикция иска по същество да установи дали член 4, параграф 2, буква д) от Регламент № 510/2006 във връзка с член 8 от Регламент № 1898/2006 и член 7, параграф 1, буква д) от Регламент № 1151/2012 трябва да се тълкуват в смисъл, че изискването сертифициран със ЗГУ продукт като „Schwarzwälder Schinken“ да се опакова в географския район на неговото производство е обосновано съгласно посочения член 4, параграф 2, буква д), ако целта му е да се предотврати опасността, която произтича за качеството на продукта от транспортирането, нарязването или опаковането извън този район, да се гарантира по-високата ефективност на проверките във въпросния район и да се осигури в по-голяма степен изискваната от европейската правна уредба възможност за проследяване на продукта.
- 21 Член 4, параграф 2, буква д) от Регламент № 510/2006 предвижда, че спецификацията съдържа „информация относно опаковането, ако групата, [...] [установи и обоснове], че опаковането трябва да се извършва в определения географски район, за да се [запази качеството или да се гарантира произходът, или да се осигури] контрол“, а член 8 от Регламент № 1898/2006 гласи, че „[к]огато групата заявител определя в продуктова спецификация, че опаковането на земеделския или хранителния продукт, посочено в член 4, параграф 2, буква д) от Регламент (ЕО) № 510/2006, трябва да се извършва в определения географски район, трябва да бъде предоставена обосновка по отношение на продукта за такива ограничения на свободното движение на стоки и на свободата на предоставяне на услуги“.
- 22 Освен това съгласно член 7, параграф 1, буква д) от Регламент № 1151/2012 спецификацията на ЗГУ трябва да съдържа „информация относно опаковането, ако групата, която подава заявление, реши това и представи достатъчни специфични за продукта основания, че опаковането трябва да се извършва в определения географски район, за да се [запази качеството, да се гарантира произходът или да се осигури] контролът, като се вземе предвид законодателството на Съюза, по-специално законодателството относно свободното движение на стоки и свободното предоставяне на услуги“.
- 23 Съгласно посочените разпоредби изискването за опаковане в определен географски район на продукт със ЗГУ трябва да има за цел да се запази качеството, да се гарантира произходът или да се осигури контролът на този продукт.
- 24 Следва да се припомни освен това, че в законодателството на Съюза се наблюдава обща тенденция към наблягане на качеството на продуктите в рамките на общата селскостопанска политика, за да се допринесе за репутацията на тези продукти благодарение именно на използването на наименования за произход, които са обект на специална закрила. Тази тенденция цели също така да отговори на очакванията на потребителите във връзка с продуктите с високо качество и със сигурен географски произход, както и да улесни получаването от производителите, при еднакви условия на конкуренция, на по-добри доходи в замяна на едно реално усилие за постигане на високо качество (вж. в този смисъл решение от 3 март 2011 г., Kakavetsos-Fragkopoulou, C-161/09, EU:C:2011:110, т. 34).
- 25 От друга страна, спецификация, която поставя предоставянето на ЗГУ по-специално в зависимост от условието дадена шунка да се нарязва и опакова в района на производството, има за цел да предостави възможност на лицата, които се ползват от посоченото ЗГУ, да запазят контрол върху една от формите, в които този продукт се предлага на пазара. Целта на предвиденото в нея условие е да се осигури оптимална защита на качеството и автентичността на продукта, а оттам — и на репутацията на ЗГУ, за което сертифицираните стопански субекти носят солидарно цялата отговорност (вж. в този смисъл решение от 20 май 2003 г., Consorzio del Prosciutto di Parma и Salumificio S. Rita, C-108/01, EU:C:2003:296, т. 65).

- 26 В този контекст трябва да се приеме, че условие като разглежданото в главното производство е в съответствие с правото на Съюза въпреки ограничителното си действие върху търговията, ако се докаже, че то представлява необходимо и пропорционално средство, чрез което може да се запази качеството на въпросния продукт, да се гарантира неговият произход или са се осигури контролът на спецификацията за това ЗГУ (вж. в този смисъл решение от 20 май 2003 г., *Consorzio del Prosciutto di Parma и Salumificio S. Rita*, C-108/01, EU:C:2003:296, т. 66).
- 27 В настоящия случай по отношение на опасността от влошаване на качеството на продукта поради неправилно транспортиране запитващата юрисдикция подчертава, че тази опасност се отнася до всеки продукт, предлаган на пазара със или без ЗГУ, както и че S не е посочила никакво конкретно изискване по отношение на транспорта, посредством което да може да се предотврати евентуалното влошаване на продукта.
- 28 Доколкото изискването за опаковане на продукт със ЗГУ в определен географски район има за цел именно да се запази качеството на посочения продукт, в това отношение следва да се отбележи, че това изискване е релевантно само ако опаковането извън географския район на производството на посочения продукт води до повишени рискове за качеството на продукта, но не и ако същите рискове са налице за други сходни продукти.
- 29 Освен това обстоятелството, че посочените от S специфични изисквания относно нарязването и опаковането са обичайни за търговията с шунка, т.е. те не надвишават действащите критерии за хигиена на храните, само по себе си нито потвърждава, нито изключва възникването на повишени рискове в случай на опаковане на сертифициран със ЗГУ продукт извън района на производство.
- 30 Що се отнася обаче до обстоятелството, че в своите решения за регистриране Европейската комисия вече е приела сходни доводи във връзка с други подобни продукти, следва да се отбележи, че запитващата юрисдикция не е длъжна да преценява дали изложените доводи обосновават опаковането на разглеждания в главното производство продукт в определен географски район с оглед на твърдяната по-ранна практика по вземане на решения от страна на Комисията.
- 31 Във връзка с целта да се гарантира възможността за проследяване на продукта от преюдициалното запитване следва, че S е изтъкнала общо този довод, без да го обоснове по-подробно, и че следователно не е доказано, че опаковането в географския район на производство е необходимо, за да се гарантира произходът на продукта.
- 32 На последно място, във връзка с целта да се осигури ефективен контрол за спазването на спецификацията, S посочва, че по правило проверките в географския район на производство са по-ефективни, при положение че продукт като разглеждания в главното производство в голяма степен се предлага на пазара извън посочения географски район.
- 33 В това отношение следва да се припомни, че в решение от 20 май 2003 г., *Consorzio del Prosciutto di Parma и Salumificio S. Rita* (C-108/01, EU:C:2003:296, т. 69, 74 и 75), Съдът констатира, че при обстоятелства, при които в спецификацията на защитено наименование за произход (ЗНП) на разглеждания по това дело продукт се установяват различни етапи на нарязване и опаковане, които водят до много точни технически действия и контрол по отношение на автентичността, качеството, хигиената и етикетирването, някои от които изискват специализирана преценка, извършваните извън района на производство проверки предоставят по-малко гаранции за качеството и автентичността на посочения продукт отколкото извършваните в района на производство при спазване на предвидената в спецификацията процедура.

- 34 Такъв е по-специално случаят, когато съгласно спецификацията извършването на задълбочени и систематични проверки се възлага на професионалисти, които разполагат със специализирани познания за характеристиките на разглеждания продукт, и поради това трудно може да се очаква ефективното въвеждане на посочените проверки в други държави членки (вж. в този смисъл решение от 20 май 2003 г., *Consortio del Prosciutto di Parma и Salumificio S. Rita*, C-108/01, EU:C:2003:296, т. 75).
- 35 В настоящия случай, независимо че спецификацията на означения със ЗГУ „Schwarzwälder Schinken“ продукт съдържа изисквания, които трябва да се спазват при нарязването и опаковането на посочения продукт, и че този продукт в голяма степен се предлага на пазара извън географския район на производство, запитващата юрисдикция приема, че тези специфични изисквания са обичайни за търговията със шунка или че те не надвишават действащите критерии за хигиена на храните.
- 36 От изложените съображения следва, че член 4, параграф 2, буква д) от Регламент № 510/2006 във връзка с член 8 от Регламент № 1898/2006 и член 7, параграф 1, буква д) от Регламент № 1151/2012 трябва да се тълкуват в смисъл, че изискването продукт със ЗГУ да се опакова в географския район на неговото производство, е обосновано съгласно посочения член 4, параграф 2, буква д), ако то представлява необходимо и пропорционално средство за запазване на качеството на продукта, за гарантиране на неговия произход или за осигуряване на контрола на спецификацията на ЗГУ. Националната юрисдикция трябва да прецени дали по отношение на ЗГУ „Schwarzwälder Schinken“ това изискване е надлежно обосновано от една от посочените цели.

По съдебните разноски

- 37 С оглед на обстоятелството, че за страните по главното производство настоящото дело представлява отклонение от обичайния ход на производството пред запитващата юрисдикция, последната следва да се произнесе по съдебните разноски. Разходите, направени за представяне на становища пред Съда, различни от тези на посочените страни, не подлежат на възстановяване.

По изложените съображения Съдът (първи състав) реши:

Член 4, параграф 2, буква д) от Регламент (ЕО) № 510/2006 на Съвета от 20 март 2006 година относно закрилата на географски указания и наименования за произход на земеделски продукти и храни във връзка с член 8 от Регламент (ЕО) № 1898/2006 на Комисията от 14 декември 2006 година за определяне на подробни правила за прилагане на Регламент (ЕО) № 510/2006 и член 7, параграф 1, буква д) от Регламент (ЕС) № 1151/2012 на Европейския парламент и на Съвета от 21 ноември 2012 година относно схемите за качество на селскостопанските продукти и храни трябва да се тълкуват в смисъл, че изискването продукт със защитено географско указание да се опакова в географския район на неговото производство, е обосновано съгласно посочения член 4, параграф 2, буква д), ако то представлява необходимо и пропорционално средство за запазване на качеството на продукта, за гарантиране на неговия произход или за осигуряване на контрола на спецификацията на защитеното географско указание. Националната юрисдикция трябва да прецени дали по отношение на защитеното географско указание „Schwarzwälder Schinken“ това изискване е надлежно обосновано от една от посочените цели.

Подписи